

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 797/2020
09.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милунке Цветковић, Бате Цветковића, Мирољуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА – адвоката Жељка Маровића, Александре Стојановић и Ане Петровић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 90/18 од 08.10.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 335/20 од 03.06.2020. године, у седници већа одржаној дана 09.09.2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА – адвоката Жељка Маровића, Александре Стојановић и Ане Петровић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 90/18 од 08.10.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 335/20 од 03.06.2020. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1), члана 74, члана 438. став 1. тачка 1), члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици К 90/18 од 08.10.2019. године окривљени ББ и окривљени АА оглашени су кривим због извршења по једног кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. Кривичног законика, и осуђени су на казне затвора у трајању од по две године.

Истом пресудом на основу члана 297. став 5. у вези члана 86. КЗ према окривљенима је изречена мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије, у трајању од по једне године. Окривљени су обавезани на плаћање трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 335/20 од 03.06.2020. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Сремској Митровици и

бранилаца окривљених, а пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 90/18 од 08.10.2019. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног АА – адвокати Жељко Маровић, Александра Стојановић и Ана Петровић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1), члана 74, члана 438. став 1. тачка 1), члана 438. став 1. тачка 9), члана 439. тачка 1) до 3), члана 441. став 4. ЗКП-а, а из образложења захтева произилази да се побија и због повреде члана 460.ЗКП-а, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и пресуде или преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или укине и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1), члана 74, члана 438. став 1. тачка 1) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док је у осталом делу недозвољен.

Браниоци окривљеног АА у захтеву истичу битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП-а, односно да се побијене пресуде заснивају на доказима на коме се према одредбама ЗКП-а пресуда не може заснивати. Као незаконит доказ истичу исказ окривљеног АА дат пред ВЈТ у својству сведока дана 20.05.2015. године, наводећи да је исти коришћен за доношење правноснажне пресуде, а самим тим што исказ окривљеног који је дао у својству сведока пред ВЈТ није издвојен из списка предмета учињена је и повреда члана 74 ЗКП-а, која се односи на обавезну одбрану, јер су правноснажне пресуде засноване на исказу окривљеног који је дао у својству сведока пред ВЈТ без присуства браниоца за кривично дело за које је прописана обавезна одбрана и без упозорења о законским правима окривљеног. Такође, као незаконит доказ истичу и исказе сведока ВВ, ГГ и ДД датим у фази истраге пред ВЈТ у периоду када је окривљени АА имао статус сведока у поступку, а њихова незаконитост се састоји у томе што саслушањима ових сведока није присуствовао ни окривљени, ни његов бранилац. Даље, оспоравају законитост и налаза и мишљења и допуне налаза и мишљења вештака саобраћајне струке Мирослава Вукајловића истичући да садржи нетачне податке, да вештак није изашао на лице места, као и да је налаз супротан фодокументацији, док за налаз и мишљење вештака неуропсихијатра Ружице Галетић Стојанац наводе да је споран и супротан медицинској документацији у списима предмета, те да је контрадикторан самом себи.

Изнети наводи захтева бранилаца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 74. ЗКП, се по оцени Врховног касационог суда не могу прихватити као основани.

Ово са разлога јер из списка предмета произилази, а у погледу незаконитости доказа – исказа АА датим пред ВЈТ у Сремској Митровици у својству сведока дана 20.05.2015. године, да је наведени исказ издвојен из списка предмета решењем Вишег суда у Сремској Митровици К бр. 90/18 од 21.03.2019. године. Поред тога, у разлозима правноснажне пресуде у којима је дата одбрана окривљеног АА, цитирано је само оно што је навео окривљени у непосредном излагању у својој одбрани пред замеником ВЈТ-а од 14.01.2016. године, када је имао својство окривљеног и касније на главном претресу. Дакле, исказ окривљеног дат у својству сведока дана 20.05.2015. године пред ВЈТ у Сремској Митровици је издвојен из списка предмета и није коришћен у поступку те на њему није заснована правноснажна пресуда.

С тим у вези, неосновани су и наводи из захтева да је неиздвајањем доказа, тачније исказа АА датог у својству сведока учињена повреда одредбе члана 74. КЗ-а, имајући у виду да је исказ АА од 20.05.2015. године, када је саслушан у својству сведока, извојен из списка предмета и да на њему није заснована правноснажна пресуда, а окривљени је од тренутка када је добио својство окривљеног, тачније од првог саслушања у својству окривљеног пред замеником Вишег јавног тужиоца у Сремској Митровици дана 14.01.2016. године, па до правноснажног окончања поступка све време имао браниоца, коме је било омогућено да предузима све радње у поступку које су му законом дозвољене.

Даље, из списка предмета произилази и да су сведоци ВВ и ГГ дали своје исказе на главном претресу одржаном дана 21.03.2019. године, а сведок ДД на главном претресу одржаном дана 22.04.2019. године, у присуству браниоца и окривљеног, када су могли да постављају питања сведоцима и да оспоравају њихов кредибилитет, тачније и окривљеном и браниоцу је омогућено да присуствују саслушању наведених сведока, дакле наведени искази сведока су законити докази и на њима се може заснивати судска одлука.

У захтеву се оспорава и законитост налаза и мишљења вештака саобраћајне струке Мирослава Вукајловића од 16.12.2015. године и допуне налаза и мишљења истог вештака од 13.06.2016. године, као и налаза и мишљења вештака неуропсихијатра Ружице Галетић Стојанац од 08.06.2018. године, међутим браниоци окривљеног не наводе у чему се конкретно састоји незаконитост наведених доказа, односно да ли је доказ незаконит сам по себи, или по начину његовог прибављања, већ својим наводима у суштини оспоравају стручност и кредибилитет наведених вештака.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд у доказном поступку извео доказе на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да стога није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, нити повреда члана 74. ЗКП-а, која се доводи у везу са претходном повредом, на коју браниоци окривљеног неосновано указују у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Браниоци окривљеног у поднетом захтеву истичу и да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП-а, јер је предмет кривичног поступка пресуђена ствар, односно да се у правноснажној пресуди наводи

да је окривљени поступио супротно одредби члана 182. ЗОБС-а, а окривљени је због поступања супротно овој законској одредби већ правноснажно осуђен пресудом Прекршајног суда у Руми, Одељење у Старој Пазови бр. Пр. IV – 14-2215/14 од 21.08.2014. године због прекршаја из члана 332. став 1. тачка 74) ЗОБС-а.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, исти наводи истакнути у захтеву бранилаца окривљеног АА били су предмет разматрања Апелационог суда у Новом Саду који је поступао у другом степену по жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепене пресуде Вишег суда у Сремској Митровици К 90/18 од 08.10.2019. године. Апелациони суд у Новом Саду као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 4 другостепене пресуде Кж1 335/20 од 03.06.2020. године изнео јасне разлоге, које Врховни касациони суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Имајући у виду да су у конкретном случају, и по налажењу Врховног касационог суда, нижестепени судови правилно нашли да се у радњама окривљеног АА стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. Кривичног законика за које је окривљени правноснажно оглашен кривим, а не прекршаја из члана 332. став 1. тачка 74) ЗОБС-а, како је то истакнуто у захтеву, то су стога неосновани и наводи бранилаца окривљеног којима се указује да дело за које је окривљени осуђен није кривично дело и да је правноснажном пресудом учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. У осталом делу везано за повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, браниоци окривљеног оспоравају чињенично стање утврђено у правноснажним пресудама наводећи да непостојање кривичног дела на страни окривљеног произилази из новог налаза и мишљења вештака саобраћајне струке Андрије Вучинића, јер у датој саобраћајној ситуацији окривљени није имао ни саобраћајних, ни техничких услова да незгоду избегне, нити да је спречи, ни ублажи.

Браниоци окривљеног у осталом делу захтева истичу повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП, само формално означавајући ове повреде закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, где образлажући повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП наводе да у правноснажним пресудама није јасно који је закон примењен, те да није наведен бланкетни пропис, осим одредбе члана 182. ЗОБС-а, не наводећу у суштини у чему се састоји ова повреда, чиме браниоци окривљеног заправо у образложењу захтева везано за ову повреду само оспоравају и полемишу са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама. Такође, образлажући повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, наводе да је незаконита одлука о кривичној санкцији јер окривљени није критичном приликом имао техничких могућности ни избора да избегне саобраћајну незгоду, због чега нема ни његових радњи у кривичноправном смислу, нити одговорности за незгоду, чиме браниоци окривљеног у захтеву суштински оспоравају чињенице и околности од којих зависи одлука о кривичној санкцији.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да браниоци окривљеног у поднетом захтеву, као разлоге побијања правноснажних пресуда, само формално означавају повреду закона због којих је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 439. тачка 2) и 3) ЗКП), док суштински указују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреду закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Наводи бранилаца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног постука из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП-а, истицањем да је побијаним пресудама прекорачена оптужба у односу на окривљеног ББ, јер је измењеном оптужницом од 18.07.2019. године окривљеном ББ стављено на терет умишљајно поступање и управљање моторним возилом под дејством психоактивних супстанци које су утицале и компромитовале његову способност да управља возилом, док се у првостепеној пресуди наводи само нехатно поступање и потпуно одсуство чињеница о дејству психоактивних супстанци, нису ни разматрани од стране Врховног касационог суда. Ово стога што се изнети наводи не односе на окривљеног АА, већ се односе на другог окривљеног и то окривљеног ББ, а чији браниоци нису адвокати који су поднели предметни захтев за заштиту законитости, па сходно томе нису овлашћена лица за подношење захтева у овом делу.

Поред тога, у осталом делу захтева за заштиту законитости наводи се да другостепени суд није ценио жалбене наводе и да није одлучивао о новим доказима достављеним уз жалбу, чиме се у захтеву суштински истиче повреда одредбе члана 460. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног нижестепене пресуде побија и због повреда одредаба члана 460. ЗКП., те да повреда ове одредабе ЗКП не представља законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреду закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног и у овом делу оценио недозвољеним.

Такође, је у захтеву наведена и повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, али како у образложењу захтева се не даје ни један разлог због којег се сматра да је дошло до повреда наведених одредаба закона, а имајући при томе у виду да Врховни касациони суд испитује правноснажну одлуку или поступак који је претходио њеном доношењу у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости, то је Врховни касациони суд нашао да захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА у овом делу нема законом прописан садржај.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на повреде закона наведене у изреци одбио као неоснован, док је у осталом

делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.